

[Statsministeren]

Statsministeren (Anker Jørgensen):

En gang til: det bedste er simpelt hen at vente, til lovforslaget ligger på folketingets bord. Så vil man kunne stille alle de spørgsmål, man ønsker at stille, og få besvaret dem, først og fremmest af skatteministeren. Jeg synes, at man skulle venté til det tidspunkt. Der er egentlig ikke andet at sige i den sag end: tag og vent! Det grundlag, man plejer at diskutere på i folketinget, er de konkrete lovforslag.

Hermed sluttede spørgsmålet.

17) Til *ministeren for offentlige arbejder* af:

Bolvig (RV):

»Vil en udbygning af det eksisterende dige ved Tønder Marsk for et beløb svarende til anlægsudgifterne for det fremskudte dige skabe samme eller større sikkerhed for befolkningen?«

(Spm. nr. 214).

Skriftlig begrundelse.

Alle partier er enige om, at sikkerheden for befolkningen er det helt afgørende. Når sikkerhedskravet er opfyldt, er det af stor betydning at tage størst mulige naturhensyn.

Ministeren for offentlige arbejder (Ivar Hansen):

Stormflodsudvalget, der afgav sin betænkning i januar 1975, pegede i den på to muligheder for at forbedre digebeskyttelsen for Tønder Marsk, nemlig for det første en forstærkning af de eksisterende diger mellem Højer og Emmerlev og for det andet anlæg af et nyt fremskudt dige fra Emmerlev Klev til den dansk-tyske grænse med fortsættelse på tysk side til Hindenburgdæmningen. Der var i udvalget enighed om – og det har da også siden stået fast – at man ved begge projekter kunne skabe en forsvarlig sikkerhed mod oversvømmelse fra havet.

Imidlertid gør det særlige forhold sig gældende i Tønder Marsk, at der også er et sikkerhedsproblem i forhold til afstrømningen i Vidåen. Når Højer sluse på grund af storm må holdes lukket i flere perioder, stemmer vandet i Vidåen op med risiko for brud på ådigerne. Derved kan man med andre ord

risikere en oversvømmelse indefra, og også dette indeholder altså et sikkerhedsэлемент.

Det havde længe været under overvejelse at få dette spørgsmål løst, men man kom til det resultat, at man ville afvente en afgørelse af spørgsmålet om, hvorledes havdigesikringen skulle forbedres. Det fandt jo altså sin løsning med loven af juni måned sidste år, navnlig fordi Sønderjyllands amtskommune, der tager sig af indvandsspørgsmålet, var af den opfattelse, at den bedste løsning på dette problem ville være indretningen af et reservoir foran de nuværende diger og bag ved et nyt fremskudt dige, altså det, der nu er blevet resultatet.

Når man altså taler om befolkningens sikkerhed, må man tage i betragtning, at der er to sider af denne sag, og en direkte sammenligning lader sig allerede derfor ikke foretage.

I stormflodsudvalget var der enighed om, at man skulle skabe et sikkerhedsniveau svarende til en middeltidsafstand på ikke under 200 år, og der var som sagt også enighed om, at begge de nævnte løsningsmuligheder ville være forsvarlige.

En del af udvalgsmedlemmerne gik imidlertid ind for at anlægge et fremskudt dige, hvorved der ville blive skabt en dobbelt digelinje, og selv om man ikke teoretisk kunne beregne den forøgelse af sikkerheden, som ligger i en dobbelt digelinje, ville den dog indebære en forøgelse. Stormflodsudvalget gik nemlig ind for, at man ved begge løsninger skulle skabe et sikkerhedsniveau på ikke under 200 år – set isoleret for de forstærkede diger og for det fremskudte dige.

Det kom også klart til udtryk i den rapport, som den dansk-tyske arbejdsgruppe afgav i slutningen af 1976, og hvori man anbefalede et fremskudt dige. Gruppen konkluderede nemlig dengang, at der ved denne løsning, der forudsætter et dige med samme sikkerhedsniveau som for en digeforstærkning, vil blive skabt en anden digelinje med en deraf følgende optimering af sikkerheden.

Den seneste sammenligning af anlægsomkostningerne for de to projekter er fra den dansk-tyske arbejdsgruppes rapport, og i den er digeforstærkningen anslået til 60 mill. kr. og det fremskudte dige til 86 mill. kr. i prisniveau 1976. Nogen revision af overslaget for digeforstærkningen er naturligvis ikke senere foretaget, da projektet ikke skal udføres, men